

TURVALLISUUDESTA

Parin viimeksi kuluneen viikon aikana on julkistettu kaksi mielenkiintoista asiakirjaa. Tammikuun lopussa Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunta (MTS) julkisti turvallisuuspoliittisen mielipidetiedustelun 2015 tulokset ja vajaa viikko sitten Sisäministeriö raportin ”Suomen kansallinen riskiarvio 2015”.

MTS:n tutkimuksessa haastateltiin 1005 henkilöä marraskuussa 2015. Vuosittain ilmestyvä tutkimus on laajin turvallisuuspolitiikkaa käsittelevänä. Tutkimus sai suurimman julkisuuden kysymyksellä ”Jos ajattelette maailmantilaa kokonaisuutena, niin uskotteko Suomen ja suomalaisten elävän seuraavien viiden vuoden aikana turvallisemmassa vai turvattomammassa maailmassa kuin nykyään”.

Vastanneista 65 prosenttia katsoi, että turvattomammassa. Vain 10 prosenttia uskoi turvallisuuden lisääntyvän. Vastanneiden turvattomuuden tunne on nyt korkeimmillaan koko sinä aikana kun tätä on kysytty eli vuodesta 1990. Kysymystä tarkennettiin lisäkysymyksiin ”miksi”.

Huoli turvattomuuden lisääntymisestä konkretisoituu seuraaviin tekijöihin: työllisyystilanne Suomessa, josta huolta kantoi 49 prosenttia; kansainvälinen terrorismi 46; maahanmuutto 35 ja joukkotuhousteiden leviäminen 34 prosenttia.

Turvattomuuden tunteeseen liittyy olennaisesti huoli varautumisesta mm tautiepidemioihin, suuronnettomuuksiin, erilaisiin ympäristöuhkiin, energian saatavuuteen, aseellisen hyökkäyksen torjuntaan ja terrorismiin.

Tuntuu siltä, että sama apatia, mikä vallitsee taloudessa, on olemassa myös tulevaisuuden uskossa. Toki ”maailma ei ole enää mallillaan”, mutta toivoa ei pidä heittää menemään.

Varautumisen osalta epävarmuus varmastikin liittyy siihen, mitä ja miten varautumisesta on kerrottu kansalaisille. Tietenkin on salassapidettäviä asioita, mutta on myös enemmän sellaisia, joista voisi ja pitäisi kertoa. Tällaisia ovat jokapäiväiseen elämiseen liittyvät asiat, kuten vesi, sähkö, ruoka, terveys ja tietoyhteydet. Tässä on asianosaisilla päättäjillä miettimisen ja toimimisen paikka.

Edellä todettu muistaen, niin Sisäministeriön julkaisu kansallisesta riskiarviosta tuli kuin tilattuna. Siinä on määritelty 6 isoa riskiä ja 15 lähinnä alueellista riskiä. Nuo isot riskit kannattaa luetella: energian saanti, kybertoimintaympäristö, maailmanlaajuiset tarttuvat taudit, Suomeen kohdistuva turvallisuuspoliittinen riski, ydinonnettomuus ja aurinkomyrsky. Jokainen näistä liittyy MTS:n tutkimuksen turvallisuus/turvattomuus-kysymykseen.

On hyvä, että oheiset asiakirjat ovat olemassa. Niiden perusteella päättäjien on syytä ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin. Moni asia on valmisteilla, jotkut toteutumisivaiheessa, mutta osa tekemättä. Eräs tekemättömistä on tietoturvalainsäädäntö. Suomen ja suomalaisten kannalta on välttämätöntä, että Suomella on samat mahdollisuudet esim terrorismin torjuntaan kuin muilla EU-mailla. Vastuunkantajien on tämä toteutettava.

Risto Piekkari

AKAVAn emerituspuheenjohtaja